

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/886/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6914205219
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6914205219.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa X. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. nad Y., P. XXX/XX, zastúpený advokátkou JUDr. Janou Valachovou, so sídlom Lučenec, M. Rázusa 49, proti odporcom 1/ Roľnícke družstvo Klenovec, so sídlom Klenovec, Ul. 1. mája 566, IČO: 00 201 839, 2/ Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom ul. 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava 1, IČO: 30 807 484, v konaní o určenie povinnosti platiť rentu a zaplatenie 6 899,80 Eur titulom nezaplatenej renty o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 9C/134/2014-18 z 12. marca 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

Odporcom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd zastavil konanie podľa § 104 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) a rozhodol, že vec postupuje Sociálnej poisťovni, ústredie, so sídlom Bratislava z dôvodu, že rozhodovať o úrazovej rente a vyplácanie úrazovej renty patrí podľa § 179 ods. 1 písm. a) a písm. e) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení do pôsobnosti ústredia sociálnej poisťovne, ktorá v zmysle § 272 ods. 1 počnúc dňom 1. januára 2004 prevzala od zamestnávateľa výplatu plnení vyplývajúcich zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania. Súd konštatoval, že nemá právomoc rozhodovať o nároku navrhovateľa na úrazovú rentu. Nedostatok právomoci súdu je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, pri zistení ktorého musí súd konanie podľa § 104 ods. 1 prvej vety O. s. p. zastaviť.

Žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal s odkazom na ustanovenie § 146 ods. 1 písm. c) O. s. p. z dôvodu, že konanie bolo zastavené.

Uznesenie okresného súdu napadol odvolaním navrhovateľ. Rozhodnutie prvostupňového súdu označil za nesprávne z dôvodu, že vyvoláva právnu neistotu a obchádza zákon. Prvostupňový súd pred rozhodnutím neúplne zistil skutkový stav veci, keď sa nevysporiadal z predloženými dôkazmi ani s tvrdeniami navrhovateľa a nevykonal navrhovateľom označené dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Rozhodnutie okresného súdu vychádza podľa názoru navrhovateľa z nesprávneho právneho posúdenia veci a trpí tzv. inou vadou konania (odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. a), b), c), d) a f) O. s. p.).

Podľa právnej úpravy platnej do 31. 12. 2003 upravoval postup pri odškodňovaní poistných udalostí v dôsledku pracovných úrazov a chorôb z povolania Zákonník práce č. 65/1965 Zb. a č. 311/2001 Z. z.. Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení účinný od 01. 01. 2004 zrušil zákon č. 320/1993 Z. z. o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania a tiež ustanovenia § 199-213 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce a s účinnosťou od 1. augusta 2004 novelizoval aj ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce odškodnenie vzniknutej škody na zdraví. Škodu spočívajúcu v strate na zárobku vymedzuje Občiansky

zákonník, ktorý určuje aj spôsob jeho výpočtu a zvýšenia v ustanoveniach § 445, § 447 a § 879h. Náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo priznaní invalidity a náhrada za stratu na dôchodku, ktoré sa vyplácali k 31. 12. 2003 a nárok na ich výplatu trvá aj po tomto dni, sa podľa § 272 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení považujú od 01. 01. 2004 za úrazovú rentu v sume, akej patrili do 31. 12. 2003. Toto zákonné ustanovenie upravuje aj zvyšovanie úrazovej renty. Z týchto zákonných ustanovení navrhovateľ vyvodzuje, že ak kompetentní účastníci odmietajú vyplácať navrhovateľovi jeho zákonný nárok, či už stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo rentu, právo navrhovateľa na vyplácanie úrazovej renty zostalo zachované a za obdobie od apríla 2011 do apríla 2014 vrátane mu odporcovia 1/ a 2/ dlhujú sumu 6 899,80 Eur spoločne a nerozdielne a počnúc 1. májom 2014 sú povinní vyplácať mu rentu podľa platných právnych predpisov o sociálnom poistení. „V súlade s ustanovením § 80 písm. b) a c) O. s. p. v platnom znení je teda daný naliehavý právny záujem na podanie žaloby“.

Podľa názoru navrhovateľa bolo povinnosťou prvostupňového súdu skúmať, či uplatnené právo umožňuje, aby na základe skutkového stavu tvrdného navrhovateľom mohlo byť návrhu vyhovené. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/190/2008, v zmysle ktorého sa súd prvého stupňa musí zaoberať navrhovateľom uplatneným nárokom a posúdiť ho po skutkovej a právnej stránke.

Navrhol, aby odvolací súd zrušil uznesenie okresného súdu a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie alebo „ak sú naplnené podmienky podľa ustanovenia § 220 O. s. p. zmenil s tým, že navrhovateľovi budú priznané trovy prvostupňového konania vo výške 490,76 Eur, ako aj trovy odvolacieho konania vo výške 245,73 Eur“.

Odporcovia sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadрили.

Krajský súd prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu ako vecne správne podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Svoje nároky v návrhu doručenom Okresnému súdu Rimavská Sobota 28. apríla 2014 vymedzil navrhovateľ tak, že u právneho predchodcu prvého odporcu pracoval navrhovateľ v pracovnom pomere ako vodič nákladného auta, ktorý pri výkone pracovných povinností dňa 20. februára 1989 utrpel úraz, v dôsledku ktorého bol najprv preradený na inú prácu a následne s ním bol 28. 06. 1990 rozviazaný pracovný pomer zo zdravotných dôvodov. Rozhodnutím Slovenskej správy sociálneho zabezpečenia Bratislava z 18. januára 1991 bol navrhovateľ následkom pracovného úrazu z 20. februára 1989 uznaný za čiastočne invalidného dôchodcu a stal sa od 01. 06. 1989 poberateľom čiastočného invalidného úrazového dôchodku. Navrhovateľ dňa 30. júla 2012 oslovil Allianz - Slovenskú poisťovňu, a. s. Bratislava ako právneho nástupcu Slovenskej poisťovne, a. s., kde bola poisťná udalosť navrhovateľa v čase jej vzniku evidovaná z dôvodu, že zamestnávateľ navrhovateľa bol pre odškodňovanie pracovných úrazov a chorôb z povolania poistený u tohto subjektu. Navrhovateľ je toho názoru, že mu vzniká nárok na náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo úrazovú rentu, ktorej vyplácanie nevie dosiahnuť u označených odporcov. Priamo v návrhu navrhovateľ poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7So/100/2009 z 30. júna 2010, v ktorom bol vyslovený záver, že s účinnosťou od 1. januára 2004 o nárokoch na náhradu škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania rozhoduje sociálna poisťovňa podľa zákona o sociálnom poistení.

Okresný súd po oboznámení sa s návrhom na začatie konania a pripojenými listinnými dôkazmi v súlade s § 103 O. s. p. skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať. Dospel k názoru, že právomoc súdu na prejednanie veci nie je daná a rozhodol napadnutým uznesením o zastavení konania a postúpení veci sociálnej poisťovni podľa § 104 ods. 1 O. s. p.. Navrhovateľ nie je spokojný s rozhodnutím súdu a žiadal odvolací súd o zrušenie prvostupňového rozhodnutia a vrátenie veci na ďalšie konanie. V rozpore s tým je jeho návrh na zmenu rozhodnutia okresného súdu, kde žiada zmeniť len výrok uznesenia o trovách konania. Odvolací súd vzhľadom na argumenty predkladané v odvolaní proti rozhodnutiu súdu o zastavení konania a jeho návrh na zrušenie celého rozhodnutia okresného súdu prejednal vec v celom rozsahu majúc za to, že odvolaním napáda navrhovateľ uznesenie okresného súdu v oboch jeho výrokoch.

Podľa § 7 ods. 1 O. s. p. v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Ustanovenie § 7 ods. 1 O. s. p. vymedzuje právomoc občianskoprávných súdov označením právnych vzťahov, o ktorých konajú a rozhodujú súdy. Pri skúmaní právomoci súdu podľa § 7 ods. 1 O. s. p. rozhoduje obsah právneho vzťahu.

Z popisu skutkových okolností prípadu je jednoznačný záver, že navrhovateľ si uplatňuje nároky zo zodpovednosti bývalého zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze upravenú do 31. 12. 2003 v ustanoveniach § 195 a nasledujúce Zákonníka práce č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce, ktorý zrušil zákon č. 65/1965 Zb. Zákonník práce účinný v čase vzniku pracovného úrazu u navrhovateľa a prechodných ustanoveniach § 251 upravuje aplikáciu Zákonníka práce č. 311/2001 Z. z. na právne vzťahy vzniknuté pred 1. aprílom 2002. Nezrozumiteľný je potom návrh a odvolanie navrhovateľa v časti, ktorej upriamuje pozornosť súdu na ustanovenia zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, ktorý upravuje práva a povinnosti vzniknuté z občianskoprávných vzťahov, hoci v ďalšom texte navrhovateľ tvrdí, že jeho nároky vznikli z pracovnoprávneho vzťahu uzavretého s právnym predchodcom odporcu 1/. Navrhovateľ sa zmätočne dožaduje rozhodnutia súdu o jeho úrazovej rente proti zamestnávateľovi a sociálnej poisťovni, ktorá je zákonom č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení určeným orgánom na rozhodnutie o úrazovej rente práve podľa zákona č. 461/2003 Z. z..

Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení nadobudol účinnosť dňom 1. januára 2004 a okrem iných zrušil aj ustanovenia § 198 ods. 1 písm. a) až c) a § 199 až 213 Zákonníka práce č. 311/2001 Z. z., v dôsledku čoho v rámci pracovno-právnej zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú zamestnancovi pracovným úrazom alebo chorobou z povolania zostal voči zamestnávateľovi zachovaný nárok len na náhradu vecnej škody. Účinnosťou zákona č. 461/2003 Z. z. bol nahradený dovtedajší systém odškodňovania pracovných úrazov a chorôb z povolania systémom úrazového poistenia, podľa ktorého vzniká oprávnenej osobe nárok na úrazové dávky pri splnení podmienok podľa zákona o sociálnom poistení, ktoré na základe žiadosti oprávnenej osoby priznáva aj vypláca sociálna poisťovňa. Z listín predložených navrhovateľom nie je možné konštatovať, že požiadal sociálnu poisťovňu o výplatu úrazovej renty a že sociálna poisťovňa jeho žiadosti nevyhovela. Navrhovateľ predložil súdu iba žiadosť adresovanú Allianz - Slovenskej poisťovni, a. s. Bratislava, ktorá spravovala poistenie zodpovednosti za pracovný úraz a chorobu z povolania JRD Klenovec v čase trvania poistenia, t. j. do 31. 12. 2003.

Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v § 251 ods. 1 ustanovuje, že pracovný úraz a choroba z povolania uznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 sa považujú od 1. januára 2004 za pracovný úraz a chorobu z povolania podľa tohto zákona. Tým umožnil uspokojovanie nárokov z pracovných úrazov a chorôb z povolania vzniknutých pred 01. 01. 2004 z úrazového poistenia podľa zákona o sociálnom poistení.

Podľa § 13 ods. 3 písm. b) zákona č. 461/2003 Z. z., z úrazového poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytujú úrazové dávky a to úrazová renta. Okresný súd správne poukázal na ustanovenie § 179 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 461/2003 Z. z., ktoré upravuje vecnú príslušnosť ústredia Sociálnej poisťovne tak, že do jej pôsobnosti patrí rozhodovať v prvom stupni okrem iného aj o úrazovej rente.

Ustanovenie § 103 O. s. p. ukladá súdu kedykoľvek za konania prihliadať na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci a v prípade zistenia neodstrániteľného nedostatku podmienky konania, za ktorý sa považuje aj, že vec nespadá do právomoci súdov konanie zastaviť a po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania postúpiť vec príslušnému orgánu, do právomoci ktorého patrí vec rozhodnúť. Názor okresného súdu, že v zmysle ustanovenia § 7 ods. 1 O. s. p. rozhodovanie vo veciach vyplývajúcich z právnych vzťahov úrazového poistenia nepatrí do právomoci súdu a že od 1. januára 2004 je orgánom príslušným na konanie a rozhodnutie o úrazovej rente Sociálna poisťovňa ústredie Bratislava, správny. Rozhodnutie okresného súdu je v súlade s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. augusta 2008 sp. zn. 4Cdo/218/2006, v ktorom najvyšší súd riešil otázku právomoci súdu v konaniach o náhrade za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo čiastočnej invalidity v konaniach začatých po 01. 01. 2004 ako otázku zásadného právneho významu. Odvolací súd na základe popísaných úvah rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

V odvolacom konaní úspešní odporcovia si náhradu trov odvolacieho konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p. neuplatnili, z tohto dôvodu im náhrada trov odvolacieho konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p. priznaná nebola.

Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.